

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษา บ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ซึ่งมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางการจัดการป่าผลิต

ระยะที่ 2 ผลการสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนา

ระยะที่ 3 ผลการประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนา

ระยะที่ 4 ผลการปรับปรุงและเผยแพร่ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางการจัดการป่าผลิต

ความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางการจัดการป่าผลิต : กรณีศึกษาบ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาบ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 40 คน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน/รองผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 5 คน แนวโฮมบ้าน จำนวน 5 คน พนักงานภาครัฐ จำนวน 10 คน ภาคเอกชน จำนวน 20 คน ได้แก่ ผู้ได้รับสัมปทาน จำนวน 2 คน และผู้ทำงานให้ผู้ที่ได้รับสัมปทาน จำนวน 18 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางการจัดการป่าผลิต : กรณีศึกษาบ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตย

ประชาชนลาว พบว่า 1. ป่าผลิตถูกทำลายไปจำนวนมาก ความอุดมสมบูรณ์ของป่าผลิตลดลง สัตว์ป่ามีจำนวนลดน้อยลง ชีวนานาพันธุ์ลดลง ขาดการปลูกต้นไม้ทดแทน ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของป่าผลิต คณะกรรมการคุ้มครองป่าที่แต่งตั้งขึ้นมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบไม่ชัดเจนในการปฏิบัติงานทั้งภาครัฐ และประชาชนกรรมการชุดนี้ไม่มีเอกชนเข้าร่วม ดังนั้น ในการดำเนินงานจึงขาดการร่วมมือจากหน่วยงานๆ หลายส่วนที่เกี่ยวข้อง 2. ความต้องการทางการจัดการป่าผลิต : กรณีศึกษา บ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า 1) ให้คนในชุมชนรู้จักการใช้ทรัพยากรป่าผลิตอย่างคุ้มค่า 2) ต้องการให้มีการฟื้นฟูและพัฒนาป่าผลิต 3) ต้องการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ป่าผลิต และ 4) ต้องการให้ภาครัฐ เอกชน และประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการป่าผลิต และ 3. แนวทางการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาบ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า มีข้อเสนอ ดังนี้ 1) จัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึกให้คนในชุมชนในการใช้ทรัพยากรจากป่าผลิตอย่างคุ้มค่า 2) จัดกิจกรรมรณรงค์ฟื้นฟูและพัฒนาป่าผลิต 3) จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ป่าผลิต 4) จัดกิจกรรมให้ภาครัฐ เอกชน และประชาชนเข้าถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการป่าผลิต

ระยะที่ 2 การสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนา

ความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษา บ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 40 คน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน/รองผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 5 คน แนวโฮมบ้าน จำนวน 5 คน ภาครัฐ จำนวน 10 คน ภาคเอกชน จำนวน 20 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Workshop) การทำ SWOT Analysis และการระดมความคิดเห็น (Brain Storming) อุปกรณ์ประกอบด้วย กระดาษบันทึก เทปบันทึกเสียง และกล้องถ่ายรูป

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการจัดการป่าผลัดใบที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 เพื่อใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 40 คน ณ บ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในวันที่ 19 กรกฎาคม 2558

1.2 จัดเตรียมความพร้อมทีมงานวิจัย กำหนดผู้ดำเนินการ และผู้จัดบันทึกในการประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย จำนวน 4 คน

1.3 ขออนุญาตเชิญกลุ่มเป้าหมายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อใช้ในการให้ข้อมูล จำนวน 40 คน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน/รองผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 5 คน แนวโฮมบ้าน จำนวน 5 คน ภาครัฐ จำนวน 10 คน ภาคเอกชน จำนวน 20 คน

1.4 แจกกลุ่มเป้าหมาย ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ บ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในวันที่ 19 กรกฎาคม 2558 เวลา 12.00 – 16.00 น.

2. ขั้นปฏิบัติการ

2.1 ผู้ดำเนินการกล่าววัตถุประสงค์ในการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการป่าผลัดใบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษา บ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.2 ผู้วิจัยนำประเด็นที่ได้จากการสรุปสภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางการจัดการป่าผลัดใบ : กรณีศึกษาบ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในแต่ละประเด็นให้ที่ประชุมรับทราบ ดังนี้

2.2.1 สภาพปัญหาป่าผลัดใบ พบว่า 1) ถูกทำลายไปจำนวนมาก 2) ความอุดมสมบูรณ์ของป่าผลัดใบลดลง 3) สัตว์ป่ามีจำนวนลดน้อยลง 4) ชีวนานาพันธุ์ลดลง 5) ขาดการปลูกต้นไม้ทดแทน 6) ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของป่าผลัดใบ 7) คณะกรรมการคุ้มครองป่าที่แต่งตั้งขึ้นมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบไม่ชัดเจนในการปฏิบัติงานทั้งภาครัฐ และ 8) คณะกรรมการชุมชนไม่มีเอกชนเข้าร่วม ดังนั้นในการดำเนินงานจึงขาดการร่วมมือจากหน่วยงานๆ หลายส่วนที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 ความต้องการทางการจัดการป่าผลิต : กรณีศึกษาบ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า 1) ให้คนในชุมชนรู้จักการใช้ทรัพยากรป่าผลิตอย่างคุ้มค่า 2) ต้องการให้มีการฟื้นฟูและพัฒนาป่าผลิต 3) ต้องการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ป่าผลิต และ 4) ต้องการให้ภาครัฐ เอกชน และประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการป่าผลิต

2.2.3 แนวทางการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษา บ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่ามีข้อเสนอดังนี้ 1) จัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึกให้คนในชุมชนในการใช้ทรัพยากรจากป่าผลิตอย่างคุ้มค่า 2) จัดกิจกรรมรณรงค์ฟื้นฟูและพัฒนาป่าผลิต 3) จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ป่าผลิต 4) จัดกิจกรรมให้ภาครัฐ เอกชน และประชาชนเข้าถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการป่าผลิต

3. ผู้ดำเนินการวิจัยแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 4 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มมีจำนวน 10 คน เพื่อนำแต่ละประเด็นของสภาพปัญหา ความต้องและแนวทางการจัดการป่าผลิตในการสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาบ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ SWOT analysis ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ SWOT analysis จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ ภาวะคุกคาม
ในการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษา บ้านนาผาแก้ว เมืองมหาไชย
แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ปัจจัยภายในองค์กร		ปัจจัยภายนอกองค์กร	
จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)	โอกาส (Opportunities : O)	ภาวะคุกคาม (Threats : T)
1. ป่าผลิตได้รับการคุ้มครองโดยภาครัฐ	1. งบประมาณสนับสนุนในการฟื้นฟูบ้านนาผาแก้วมีน้อย	1. ประชาชนได้สิทธิในการจัดการป่าผลิต	1. รัฐสนับสนุนงบประมาณในการฟื้นฟูป่าผลิตไม่เพียงพอ
2. คณะกรรมการป่าผลิตบ้านนาผาแก้ว	2. ขาดการเรียนรู้ในระเบียบ ข้อบังคับของป่าผลิต	2. ภาครัฐให้การสนับสนุนช่วยเหลือ	2. รัฐยังขาดการพัฒนาป่าผลิต
3. ทุกคนมีส่วนร่วมในป่าผลิต	3. ขาดอาชีพเสริมในบ้านนาผาแก้ว	3. ภูมิทัศน์ของบ้านนาผาแก้วเหมาะที่จะเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	3. รัฐยังขาดการพัฒนาป่าผลิต
4. ประชาชนในบ้านนาผาแก้วมีความสามัคคี	4. ขาดกล้าไม้ในการปลูกป่าผลิตเพิ่ม	4. ภาครัฐมีนโยบายในการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม	3. เทคโนโลยีจากภายนอกยังไม่เข้ามาไม่ถึงหมู่บ้าน
5. มีการบริหารจัดการป่าผลิตชัดเจน โปร่งใส	5. รายได้จากป่าผลิตได้น้อยต่อครอบครัว	ภาคเอกชนสนับสนุนให้พันธุ์กล้าไม้แก่ประชาชนและให้ความรู้แก่ประชาชนในการบำรุงรักษาป่าผลิต	4. การลงทุนจากภาคเอกชนไม่ใช้การลงทุนตามแผนระยะยาว
6. การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมชาวบ้านภาคเอกชนที่เข้าร่วม	6. ทุกภาคส่วนที่เข้าร่วมยังขาดผลผลิตตามที่ต้องการ		
7. มีงบประมาณและระบบการบริหารจัดการที่ดี			

3. **ขั้นสรุปผล**

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษา บ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในการวิเคราะห์ SWOT analysis จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ ภาวะคุกคาม ทุกคนระดมความคิดเห็นของโครงการที่ประชาชนต้องการ ได้แก่ 1) โครงการฟื้นฟูป่าผลิต 2) โครงการจัดสรรพื้นที่รับผิดชอบในการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม 3) โครงการเพาะพันธุ์กล้าไม้ และ 4) โครงการเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนและชุมชนท้องถิ่นในการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม 5) โครงการส่งเสริมอาชีพเสริม 6) โครงการเสริมสร้างศักยภาพทางด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร 7) โครงการจัดซื้ออุปกรณ์ทางการเกษตร 8) โครงการกู้ยืมเงินป่าผลิต 9) โครงการศึกษาดูงานเกี่ยวกับป่าผลิต และ 10) โครงการอบรมความรู้ ความเข้าใจ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของป่าผลิต

สรุป (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วมของพหุภาคี : กรณีศึกษาบ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการและการใช้เทคนิค SWOT Analysis และลงความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ชื่อยุทธศาสตร์ หลักการและเหตุผล เป้าหมายของยุทธศาสตร์ โครงการหรือกิจกรรมและการวัดและประเมินผลของยุทธศาสตร์ ซึ่งมีรายละเอียดของยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาบ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2. หลักการและเหตุผล

ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในอดีตที่ผ่านมารัฐบาลมองว่า ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสมบัติของรัฐ รัฐมีอำนาจกำหนดรูปแบบและแนวทางในการจัดการผ่านกลไกต่างๆ โดยเฉพาะกลไกที่ผ่านทางกฎหมาย ทำให้การจัดการทรัพยากรไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร รัฐยังขาดพื้นฐานความเข้าใจในการจัดการทรัพยากรที่ต้องใช้ร่วมกัน เช่น ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรประมงและสภาพแวดล้อมธรรมชาติ ซึ่งเป็นทรัพยากรประเภทที่มีการปล่อยให้การเข้าถึงทรัพยากรเป็นไปแบบเปิด ส่งผลให้ทรัพยากรป่าไม้ถูกทำลายลงอย่างรวดเร็ว จากสภาพปัญหา

ดังกล่าวแนวคิดในการพัฒนาป่าไม้ให้เป็นป่าชุมชนจึงเกิดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ลดความขัดแย้งระหว่างคนกับป่าและคนกับคน ในการจัดการทรัพยากรป่าไม้จนนำไปสู่การเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 ของพื้นที่ป่าทั่วประเทศ จากข้อมูลของกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและป่าไม้ของ สปป. ลาว พบว่า มีพื้นที่ป่าขนาดเล็กหลายแห่งที่ถูกพื้นที่พืชนุกรักษ์โดยชุมชนสืบทอดกันมาหลายชั่วคนอยู่มากมายป่าชุมชนเหล่านี้เน้นวัตถุประสงค์เพื่อการอนุรักษ์แหล่งต้นน้ำหรือที่ซับน้ำของหมู่บ้านเพื่อเป็นแหล่งของปัจจัยสี่ ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนเอง รวมพื้นที่ป่าชุมชนมากกว่า 10,000 แห่ง และมีพื้นที่มากกว่า 1 ล้านไร่ (กรมป่าไม้ สปป. ลาว, 2544, หน้า 10) รัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้กำหนดยุทธศาสตร์ป่าไม้ สปป. ลาว ในปี พ.ศ. 2563 และกำหนดสิทธิเสรีภาพของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ประชาชนทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการจัดการป่าและทรัพยากรที่เป็นประโยชน์ซึ่งจะบังเกิดผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง จากปัญหาดังกล่าวหากชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ ประชาชนสามารถนำทรัพยากรป่าไม้มาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและยั่งยืน

ปัญหาการนำทรัพยากรป่าไม้ที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางโดยไม่รู้จักประหยัด ไม่คำนึงถึงอนาคต ไม่มีแผนการจัดการที่เหมาะสม ทรัพยากรป่าไม้ที่เหลืออยู่จึงอยู่ในสภาพที่เสื่อมโทรม อีกทั้งยังก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจตามมา ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของ สปป. ลาว ได้มีการกำหนดแนวทางอย่างกว้างๆ ในการแก้ไขปัญหาโดยให้แนวคิดในการป้องกัน รักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เสื่อมโทรมโดยการนำนโยบายและมาตรการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่จัดทำขึ้นมาปรับแนวคิดในการพัฒนาแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยเน้นถึงการบูรณาการและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชาติ โดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการวางแผนจัดการและกำหนดแผนปฏิบัติการในพื้นที่ร่วมกัน แต่ในทางปฏิบัติก็ยังไม่สามารถหยุดยั้งการทำลายป่าลงได้ เมื่อเป็นเช่นนี้แนวทางในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ จึงเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากแนวคิดที่ว่าทรัพยากรป่าไม้ธรรมชาติเป็นของรัฐเท่านั้นที่จะควบคุมและจัดสรรทรัพยากรไปสู่รากฐาน ไปสู่การยอมรับแนวคิดใหม่ว่าทรัพยากรเป็นของปวงชนและเป็นภาระหน้าที่ร่วมกันของชุมชนและรัฐที่จะต้องรักษาและ

จัดการทรัพยากรอย่างสมดุล ยั่งยืนและเป็นธรรม แนวทางในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ให้คงความสมบูรณ์และตอบสนองความต้องการของคนในสังคมอย่างเป็นธรรม ต้องอาศัยส่วนต่างๆ ของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ภายใต้บทบาทหน้าที่ สิทธิ ความรู้ ความเสมอภาคทั้งในด้านความคิดและอำนาจในการตัดสินใจภายใต้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด รัฐไม่สามารถจัดการได้เพียงลำพัง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในเขตพื้นที่นั้นๆ ให้มีส่วนร่วมในการดูแลป่าผลิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาการจัดการป่าผลิตจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมจากหลายๆ ฝ่ายในเขตพื้นที่บ้านนาพาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วย 1) โครงการฟื้นฟูป่าผลิต 2) โครงการจัดสรรพื้นที่รับผิดชอบในการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม 3) โครงการเพาะพันธุ์กล้าไม้ และ 4) โครงการเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนและชุมชนท้องถิ่นในการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วมโดยการที่ช่วยกันมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ในการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่ความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ต่อไปในอนาคต

3. เป้าหมายของยุทธศาสตร์

- 3.1 เพื่อเพิ่มป่าผลิต เพิ่มรายได้ให้กับชุมชนและเพิ่มยอดผลผลิตในภาครัฐ
- 3.2 เพื่อป้องกันภัยในการลักลอบตัดไม้ การปลูกจิตสำนึกในการหวงแหนป่าผลิต
- 3.3 เพื่อให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการจัดสรรป่าผลิต การรักษา ฟื้นฟูป่าผลิต
- 3.3 เพื่อทำให้ป่าผลิตมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติเป็นแหล่งดำรงชีวิตในการหาของป่า ของดงในป่าผลิต รวมทั้งภาครัฐเป็นแหล่งผลิตไม้ในอาเซียน
- 3.4 เพื่อทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการจัดการป่าผลิต เกิดความรักสามัคคีกันในชุมชนและรู้วิธีการและดำเนินการผนึกกำลังกันป้องกันพื้นที่ป่าผลิตร่วมกันอย่างได้ผลดี

4. โครงการและกิจกรรม

- 4.1 โครงการฟื้นฟูป่าผลิต
- 4.2 โครงการจัดสรรพื้นที่รับผิดชอบในการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม
- 4.3 โครงการเพาะพันธุ์กล้าไม้

4.4 โครงการเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนและชุมชนท้องถิ่นในการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม

5. การวัดและประเมินผลของยุทธศาสตร์

5.1 แบบประเมินรายได้ประชาชนที่ดูแลป่าผลิต

5.2 แบบประเมินยอดส่งออกของป่าผลิตแผนกกิจกรรม-ป่าไม้

5.3 แบบประเมินผู้เข้าร่วมจัดสรรที่ดินของบ้านนาผาแก้วร้อยละ 95

5.4 แบบประเมินของคณะกรรมการลาดตระเวนการลักลอบตัดไม้

5.5 แบบประเมินยอดจำหน่ายไม้ในป่าผลิตของแผนกกิจกรรม-ป่าไม้และคณะกรรมการบ้านนาผาแก้ว

5.6 แบบประเมินรายได้ของประชาชนในการจัดการป่าผลิต

5.7 ประเมินความรู้ ความสามารถในการจัดการป่าผลิต

5.8 ประเมินความพึงพอใจต่อทุกโครงการ/กิจกรรม ร้อยละ 80

ผู้วิจัยได้เรียงลำดับความสำคัญของโครงการที่จะต้องเป็นการร่างก่อนหลัง ประกอบด้วย 1) โครงการฟื้นฟูป่าผลิต 2) โครงการจัดสรรพื้นที่รับผิดชอบในการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม 3) โครงการเพาะพันธุ์กล้าไม้ และ 4) โครงการเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนและชุมชนท้องถิ่นในการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม ส่วนองค์ประกอบของโครงการ ประกอบด้วย 1) โครงการ/กิจกรรม 2) หลักการและเหตุผล 3) วัตถุประสงค์ 4) กลุ่มเป้าหมาย 5) ตัวชี้วัด 6) หน่วยงานที่รับผิดชอบ 7) งบประมาณ และ 8) การวัดและประเมินโครงการ ซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละโครงการ ดังตาราง 4

ตาราง 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาบ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

โครงการ/ กิจกรรม	หลักการและเหตุผล	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	งบประมาณ	การวัดและ ประเมินโครงการ
1 โครงการ ฟื้นฟู ป่าผลิต	ยุทธศาสตร์ป่าไม้ ปี ค.ศ. 2000 ได้กำหนดจุดประสงค์ในการพัฒนาแขวงป่าไม้และนโยบายแผนงาน และการแผนการดำเนินงาน ควบคุมกำกับกับการกำหนดการระบอบบาท ความรับผิดชอบของแขวงต่างๆ โดยให้เอาการผลิตไม้จากป่าผลิตเข้าสู่การคุ้มครองแบบยั่งยืน ด้วยการร่วมมือกับประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมการปลูกไม้เพื่อเป็นบ้าน น้ำลำธารที่ชุ่มชื้นอุดมสมบูรณ์ ดังนั้นแผนกตติกรรม-ป่าไม้จึงเกิดโครงการฟื้นฟูป่าผลิตภายหลังการผลิตเพื่อให้ป่ามีความอุดมสมบูรณ์และเป็นแหล่งดำรงชีวิตในการเก็บของป่าของดงตลอดไป	1. เพื่อเพิ่มป่าผลิต 2. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน 3. เพื่อเพิ่มยอดผลผลิตในภาครัฐ 4. เพื่อรักษาระบบนิเวศของป่าผลิต	จำนวน 40 คน 1. ประชาชนบ้านนาผาแก้ว 2. เจ้าหน้าที่แผนกกสิกรรม-ป่าไม้ 3. แผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. ภาคเอกชน	1. ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น 2. ยอดผลผลิตป่าผลิตเพิ่มขึ้น	1. แผนกกสิกรรม-ป่าไม้ 2. แผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3. คณะกรรมการหมู่บ้าน 4. ภาคเอกชน	50,000 บาท	1. แบบประเมินรายได้ประชาชนที่ดูแลป่าผลิต 2. แบบประเมินยอดส่งออกของป่าผลิตแผนกกสิกรรม-ป่าไม้

ตาราง 4 (ต่อ)

โครงการ/ กิจกรรม	หลักการและเหตุผล	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	งบประมาณ	การวัดและ ประเมินโครงการ
2 โครงการ จัดสรรพื้นที่ รับผิดชอบ ในการ จัดการ ป่าผลิตแบบ มีส่วนร่วม	จากนโยบายป่าไม้ของสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาวให้บรรลุเป้าหมาย ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการตอบสนอง ผลผลิตป่าไม้จากป่าธรรมชาติแบบยั่งยืน จำเป็นต้องมีมาตรการในการคุ้มครอง ปกป้อง รักษาด้วยกระบวนการฟื้นฟูป่าธรรมชาติ ป่าผลิตและการปลูกป่า ดังนั้นภาครัฐได้วางแผนการนำใช้ที่ดินในระดับ พหุภาคีเพื่อจัดสรรประเภทที่ดิน เช่น ที่ดินป่าไม้ กสิกรรม อุตสาหกรรม ที่ดินป่าผลิตเป็นต้น เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อป่าผลิตแผนก กสิกรรม-ป่าไม้จึงเกิดโครงการจัดสรรพื้นที่ รับผิดชอบในการจัดการป่าผลิตแบบ มีส่วนร่วมขึ้นในชุมชน	1. เพื่อให้มีการ ป้องกันภัยในการ ลักลอบตัดไม้ 2. เพื่อปลูกจิตสำนึก ในการทวงแทน ป่าผลิต 3. เพื่อบำรุง รักษา ฟื้นฟูป่าผลิต 4. เพื่อให้ทุกคนได้มี ส่วนร่วมในการ จัดสรรป่าผลิต	จำนวน 40 คน ได้แก่ 1. ประชาชน บ้านนาผาแก้ว 2. เจ้าหน้าที่แผนก กสิกรรม-ป่าไม้ 3. แผนก ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. ภาคเอกชน	1. ประชาชนเข้า มามีส่วนในการ จัดสรรป่าผลิต 2. ป่าผลิตไม่ถูก ทำลายก่อนตัด จำหน่าย ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	1. แผนก กสิกรรม-ป่าไม้ 2. แผนก ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม 3. คณะกรรมการ หมู่บ้าน 4. หน่วยงานจัดสรร ที่ดิน	50,000 บาท	1. แบบประเมิน ผู้เข้าร่วมจัดสรร ที่ดินของ บ้านนาผาแก้ว ร้อยละ 95 2. แบบประเมิน ของ คณะกรรมการ ลาดตระเวนการ ลักลอบตัดไม้

ตาราง 4 (ต่อ)

โครงการ/ กิจกรรม	หลักการและเหตุผล	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	งบประมาณ	การวัดและ ประเมิน โครงการ
3 โครงการ เพาะพันธุ์ กล้าไม้	<p>ความต้องการผลผลิตป่าไม้ทั้งภายในและ ภายนอกประเทศเพิ่มขึ้น เนื่องจากประชากร เพิ่มขึ้นและชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ความต้องการด้าน ไม้ สำหรับการปลูกบ้าน ทำประตู ไม้ปูพื้น หรือ เครื่องใช้ภายในบ้าน เฟอร์นิเจอร์ และความ ต้องการภายนอกมีการแข่งขันการค้าที่มีความ ต้องการไม้เพิ่มขึ้นทุกๆ ปี ซึ่งนโยบายของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ตกลงไว้ ให้แขนงกลีกรม-ป่าไม้รับผิดชอบและดำเนินการ เพิ่มไม้ในป่าผลัดทุกแห่ง</p> <p>จากเหตุผลดังกล่าวแผนกกลีกรม-ป่าไม้จึงได้ เกิดโครงการเพาะพันธุ์กล้าไม้ เพื่อเพิ่มรายได้ให้ ชุมชน และทำให้ป่ามีความอุดมสมบูรณ์และยังเป็น แหล่งอาหารในชุมชนด้วย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเพิ่มรายได้ ให้กับชุมชน 2. เพื่อให้ป่าผลิตมี ความอุดมสมบูรณ์ ทางธรรมชาติ 3. เป็นแหล่ง ดำรงชีวิตในการหา ของป่า ของดง ในป่าผลัด 4. ทำให้ภาครัฐเป็น แหล่งผลิตไม้ใน อาเซียน 5. เพื่อส่งเสริม การปลูกป่าผลัด 	<p>จำนวน 40 คน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาชนบ้านนาผา แก้ว 2. เจ้าหน้าที่แผนก กลีกรม-ป่าไม้ 3. แผนก ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม 4. ภาคเอกชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มผลผลิต ของป่าผลัดใน ชุมชน 2. เพิ่มรายได้ ของประชาชนใน การจัดการป่า ผลิต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แผนก กลีกรม-ป่าไม้ 2. คณะกรรมการ หมู่บ้าน 3. แผนก ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม 4. ภาคเอกชน 	<p>30,000 บาท</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบ ประเมินยอด จำหน่ายไม้ใน ป่าผลัดของ แผนก กลีกรม- ป่าไม้และ คณะกรรมการ บ้านนาผาแก้ว 2. แบบ ประเมินรายได้ ของประชาชน ในการจัดการ ป่าผลัด

ตาราง 4 (ต่อ)

โครงการ/ กิจกรรม	หลักการและเหตุผล	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	งบประมาณ	การวัดและ ประเมิน โครงการ
4 โครงการ เสริมสร้าง ศักยภาพ ของ ประชาชน และชุมชน ท้องถิ่นใน การ จัดการ ป่าผลิต แบบมี ส่วนร่วม	<p>สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อุดมไปด้วยป่าไม้ที่มีคุณค่าและเป็นเอกลักษณ์ทางด้านนิเวศ มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ และใช้ในการบริโภคและอุปโภค เป็นแหล่งรายรับให้แก่ประชาชนในเขตชนบท ร้อยละ 80 อาศัยป่าไม้ในการดำรงชีวิตโดยการนำมาเพื่อปลูกบ้าน ไม้พื้นอาหาร และยารักษาโรค เป็นต้น</p> <p>ดังนั้นเพื่อให้ป่าผลิตมีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนกกิจกรรม-ป่าไม้จึงเกิดโครงการเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนและชุมชนท้องถิ่นในการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม</p>	<p>1. เพื่อทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการจัดการป่าผลิต</p> <p>2. เพื่อให้เกิดความรักสามัคคีกันในกลุ่มชน</p> <p>3. เพื่อรู้วิธีการและดำเนินการฝึกกำลังกันป้องกันพื้นที่ป่าผลิตร่วมกันอย่างได้ผลดี</p>	<p>จำนวน 40 คน ได้แก่</p> <p>1. ประชาชนบ้านนาผาแก้ว</p> <p>2. เจ้าหน้าที่แผนกกิจกรรม-ป่าไม้</p> <p>3. แผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>4. ภาคเอกชน</p>	<p>1. ความรู้และทัศนคติหลังดำเนินโครงการ</p> <p>2. มีรูปแบบดำเนินการจัดการป่าผลิตที่เป็นรูปธรรมสู่การปฏิบัติจริง</p> <p>3. มีกรรมการดำเนินการในรูปองค์กร</p>	<p>1. แผนกกิจกรรม-ป่าไม้</p> <p>2. คณะกรรมการหมู่บ้าน</p> <p>3. แผนกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>4. ภาคเอกชน</p>	30,000 บาท	<p>1. ประเมินความรู้ความสามารถในการจัดการป่าผลิต</p> <p>2. ประเมินความพึงพอใจต่อโครงการ/กิจกรรม</p>

ระยะที่ 3 การประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนา

จุดมุ่งหมายเพื่อการประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาการสร้างการจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษา บ้านนาผาแก้ว เมืองมหาไชย แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่พัฒนาขึ้น กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 21 คน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน/รองผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 5 คน หัวหน้ากสิกรรมและป่าไม้ จำนวน 6 คน นักวิชาการ จำนวน 5 คน หัวหน้าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้แบบประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนา การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยแจกด้วยตนเองพร้อมรับกลับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังตาราง 5 - 6

ตาราง 5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	18	85.72
- หญิง	3	14.28
รวม	21	100
2. อายุ		
- 26 - 35 ปี	7	33.33
- 36 - 45 ปี	6	28.57
- 46 ปีขึ้นไป	8	39.10
รวม	21	100
3. ตำแหน่ง		
- ผู้ใหญ่บ้าน/รองผู้ใหญ่บ้าน	5	23.80
- หัวหน้ากสิกรรมและป่าไม้	6	28.57
- นักวิชาการ	5	23.80
- หัวหน้าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5	23.80
รวม	21	100

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษา		
- อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	10	47.61
- ปริญญาตรี	9	42.85
- ปริญญาโท	2	9.52
รวม	21	100

จากตาราง 5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 85.72 อายุส่วนใหญ่ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 39.10 ตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นหัวหน้ากิจกรรมและป่าไม้ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 และส่วนใหญ่ระดับการศึกษานุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 47.61

ตาราง 6 ผลการประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาก่อสร้างการจัดการป่าผลิต

แบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษา บ้านนาผาแก้ว เมืองมหาชัย แขวงคำม่วน

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่พัฒนาขึ้น

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ประเมิน (n=21)		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ชื่อยุทธศาสตร์			
1.1 มีความชัดเจน	4.32	.45	มาก
1.2 มีความน่าสนใจ	4.46	.43	มาก
1.3 สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและ ความต้องการของบุคลากร	4.40	.37	มาก
2. หลักการและเหตุผล			
2.1 มีความชัดเจนที่มาของยุทธศาสตร์	4.44	.37	มาก
2.2 ชี้ให้เห็นความสำคัญของยุทธศาสตร์ ได้ชัดเจน	4.32	.45	มาก
2.3 สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและ ความต้องการของบุคลากร	4.46	.43	มาก
3. เป้าหมายของยุทธศาสตร์			
3.1 มีความชัดเจน	4.49	.37	มาก
3.2 มีโอกาสประสบผลสำเร็จได้	4.30	.37	มาก
3.3 สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความ ต้องการของบุคลากร	4.42	.45	มาก
4. โครงการหรือกิจกรรมของยุทธศาสตร์			
4.1 ชื่อโครงการหรือกิจกรรมน่าสนใจ	4.20	.40	มาก
4.2 โครงการหรือกิจกรรมสอดคล้องกับ เป้าหมายของยุทธศาสตร์	4.54	.40	มาก
4.3 หลักการและเหตุผลมีความชัดเจนและ สอดคล้องกับโครงการ	4.34	.37	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ประเมิน (n=21)		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
4.4 วัตถุประสงค์ของโครงการหรือกิจกรรมมีความชัดเจนและสอดคล้องกับโครงการของยุทธศาสตร์	4.48	.33	มาก
4.5 วิธีดำเนินงานมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง	4.38	.40	มาก
4.6 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในโครงการหรือกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.39	.45	มาก
4.7 วิธีการติดตามและประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.44	.37	มาก
4.8 งบประมาณที่ระบุไว้มีความเหมาะสม	4.24	.37	มาก
5. การวัดและประเมินผลของยุทธศาสตร์			
5.1 ตัวบ่งชี้การประเมินเหมาะสม	4.42	.40	มาก
5.2 มีประเด็นการประเมินที่เหมาะสม	4.48	.40	มาก
5.3 ประเด็นการประเมินสอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์	4.34	.37	มาก
5.4 วิธีการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมสามารถดำเนินการได้จริง	4.38	.33	มาก
5.5 มีเกณฑ์การประเมินความสำเร็จที่ชัดเจนและเหมาะสม	4.46	.40	มาก
โดยรวม	4.39	.39	มาก

จากตาราง 6 ผลการประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาการสร้างการจัดการ
 ป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษา บ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน
 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่พัฒนาขึ้นพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ระยะที่ 4 ปรับปรุงและเผยแพร่ยุทธศาสตร์การพัฒนา

จากการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางการจัดการป่าผลิต :
 กรณีศึกษา บ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตย
 ประชาชนลาว การสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนากิจกรรมให้กับเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์
 ป่าสงวนหินหนาม และการประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการป่าผลิต
 แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีข้อเสนอแนะภายหลังปรับปรุงยุทธศาสตร์
 ฉบับสมบูรณ์ ควรนำยุทธศาสตร์ไปเผยแพร่ต่อสาธารณชน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำเสนอ
 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. จัดทำแผนพับและหนังสือประชาสัมพันธ์ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการ
 การจัดการป่าผลิตแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษา บ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน
 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อแจกจ่ายแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชน
 ที่เกี่ยวข้องกับเขตป่าผลิต เพื่อแจกจ่ายแผนกกิจกรรม ป่าไม้และแผนกทรัพยากรธรรมชาติ
 และสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2. ลงตีพิมพ์วารสารบทความวิจัยยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการป่าผลิต
 แบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษา บ้านนาผาแก้ว เมืองมะหาไซ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐ
 ประชาธิปไตยประชาชนลาว มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร